

[Poul Andersen]

Baggrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er ministerens svar af 24. april 1992 på spørgsmål nr. S 750, hvoraf det fremgår, at der er overskridelser, og at pengene agtes indkrævet i 1992 eller følgende år.

Svar (26/5 92):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Det samlede merforbrug i 1990 på handels-skolerne udgør ca. 37 mio. kr. Der er en betydelig spredning.

1 skole har et merforbrug på over 15 mio. kr., 6 skoler har mellem 1 og 5 mio. kr., 9 har mellem 0,5 og 1 mio. kr., 13 har mellem 0,5 og 0,2 mio. kr., og 17 har under 0,2 mio. kr., 11 har intet merforbrug.

Mit grundlag for at kræve merforbruget tilbagebetalt er en redegørelse af 30. september 1987, som professor, dr. jur. Bent Christensen har udarbejdet for Teknisk Skoleforening vedrørende samme spørgsmål. Redegørelsen vedlægges.

30. september 1987

Teknisk Skoleforening

Teknisk Skoleforening har forelagt mig en henvendelse fra Århus Tekniske Skole vedrørende selvejende institutioners økonomiske risiko.

Jeg forstår anledningen til henvendelsen således:

En teknisk skole omfattet af godkendelsesloven, lb. 187 9/4 1981 med senere ændringer, har brugt flere penge til undervisning, der er 100 pct. tilskudsberettiget efter godkendelsesloven og efg-uddannelsesloven, end bevilget.

Spørgsmålet er, hvilke retlige følger dette kan få.

Som baggrund kan det være praktisk at se på, hvordan det tilsvarende problem ville stille sig for en statslig undervisningsanstalt.

Hvis f.eks. en højere læreanstalt ikke overholder de beløbsgrænser eller andre bindinger, der følger af bevillinger og bevillingsforudsætninger, kan det i alt fald have 2 retlige følger:

De, som er skyld i, at bevillingens beløb og bevillingens forudsætninger ikke er overholdt, kan ifalde et tjenstligt ansvar. Hvis det drejer

sig om tjenestemænd, kan det særlige disciplinæransvar i tjenstemandslovens kap. 4 komme i brug. For overenskomstansatte kan der blive tale om afskedigelse uden sædvanligt varsel.

Da statsbudgettet er etårigt, kan bevillingen til vedkommende læreanstalt for næste finansår nedsættes med det i dette finansår for meget brugte beløb. Brugen af denne retsfølge begrænses af den alment anerkendte regel, at bevillingshaveren kan skabe ret for tredjemand, selv om bevillingens beløb og bevillingsforudsætningerne ikke er respekteret. Lærerne på vedkommende højere læreanstalt har naturligvis krav på løn også i år, selv om læreanstalten i fjor overskred bevillingen. Bevillingen kan altså ikke skæres længere ned, end sådanne retskrav på staten tillader.

Karakteristisk for en teknisk skole er, at den i modsætning til f.eks. en højere læreanstalt er en selvejende institution – den har en formue, positiv eller negativ – og at skolen har krav på 100 pct. driftstilskud fra staten til visse af de uddannelser, som den udbyder.

Det er en selvfølge, at staten kan fastsætte regler, der sikrer, at tilskuddet udnyttes til udgifter, der virkelig er tilskudsberettigede. Hjemmel hertil findes bl.a. i godkendelseslovens § 8, stk. 1. Staten har bl.a. fastsat, at skolerne skal udarbejde budgetter, og at disse skal godkendes, Bevillingsvejledning 1985 53.12.

Det kan således lægges til grund, at bevillingens størrelse og bevillingens forudsætninger, i alt fald for så vidt angår den 100 pct. statsdækkede undervisning, har samme bindende virkning over for en teknisk skole, som de ville have over for en statslig læreanstalt.

Spørgsmålet er, om følgerne af, at bevillingens beløb og bevillingsforudsætningerne ikke overholdes, også er de samme.

For så vidt angår tjenstligt ansvar er der ingen anden forskel end den, der måtte følge af, at de tekniske skolelærere har en særlig status, der ligner statstjenestemændenes, men ikke er helt identisk.

Tvivl opstår, når man ser på den økonomiske virkning af budgetoverskridelsen. Her er vist 2 muligheder:

Man kan gøre som i staten, dvs. for næste år nedsætte bevillingen med det for meget brugte beløb, i det omfang tredjemands retskrav tillader det.